

Reke Balázs

A kaszakó

A fiú egy palackból vizet locsolt a kaszaköre, majd gyakorlott mozdulatokkal pengeélesre fente a kaszát. Tizennégy éves múlt, az utolsó hónapokat taposta az általános iskolában. Hatéves öccse mellette kapirgált, a nagy, nehéz villával halmokba pakolta az összevágott füvet.

Apjuk hat hónapja halt meg, az orvos azt mondta nekik, hogy stroke volt. Ők ugyanúgy nem értették, ahogy anyjuk. A labilis idegzetű nő nem is tudta feldolgozni, s miután néhány hónapot a pszichiátrián töltött, leszázalékolták. A fiúk nem is számíthattak rá semmiben, tulajdonképpen ők látták el a nőt, aki többnyire a sötét szobában üldögélt és magában motyogott. A gyerekek, hogy egy kevés pénzt szerezzenek, magukhoz vették a tanyáról apjuk régi kaszáját, és elindultak a módos kertvárosba, hogy az árkokat, köztereket takarítsák. A levágott szénát hazavitték az állatoknak.

Az idősebbik fiúnak az apja volt az istene. Sok mindent tanítanak az iskolában, de azt nem, hogy mit csinálj, ha elveszted az apádat, az istenedet. A fiú nem is tudott mit kezdeni ezzel, egy héttel apja halála után félig őszben ébredt. Hogy kihúzzák a hónapot, másnap koraősz tincseit vakargatva kiszámolta, hogy mit hogyan kellene intézni. Innen egyenes út vezetett a kaszához.

Ez jutott az eszébe, miközben ujjával végigszántott az eszköz pengéjén. Mint a borotva, tökéletes volt, a fémtiszta élen apró rovátkák. A zsebébe csúsztotta a kaszakövet, és elkezdte vágni a jó méter magasságú gyomot. Kévényi halmokban dőltek össze a szálak, öccse nem is nagyon győzte pakolni. Csorgott róluk a veríték, s a kisfiú már most úgy ráncolta papírvékony bőrét a homlokán, akár egy aggastyán.

Lassan kezdett alkonyodni, az első szürke felhőcsomók magukba kebelezték az utolsó napsugarakat. A kisfiú megtörölte homlokát a pólója ujjával.

– Mindjárt sötét lesz – mondta bátyjának.

– Igen – felelte a fiú. – Jobb, ha csipkedjük magunkat, vagy itt alszunk.

– Ha végzünk, megkapjuk a pénzt?

– Igen.

– Mennyit?

– Tízezeret ígértek.

– Ú, az nagyon sok – lelkendezett a kisfiú.

– Az bizony! – helyeselt bátyja. – Tudod, mit szokott mondani apuka? „Amíg Isten velünk van, kölyök, nem lesz semmi baj.”

Dolgoztak tovább.

– Remélem, sötét előtt már otthon leszünk – mondta megállva a kisfiú.

– Mit érdekel annyira a sötét? Félsz?

– Á, nem. Csak mesélték az iskolában a többiek, hogy ott lakik az ördög, ahol a fényt az égen elnyeli a sötétség, és én nem akarok ott lenni, amikor sötét lesz.

- Csak úgy mondják, hogy ijesztgessenek – morogta a fiú, mert lassan haladtak.
 - Akkor nincs menny és pokol?
 - Menny biztos van – felelte diplomatikusan öccsének.
 - Apuka ott van?
 - Igen – mondta a fiú, s egy pillanatra a kaszára támaszkodott, halálosan fáradt volt.
 - Anyuka is oda kerül?
 - Ő sokáig él még, ne is gondolj ilyenre!
 - Én is oda kerülök?
 - Hagyd már ezt! Inkább dolgozz, mindjárt megvagyunk, felvesszük a pénzt, és irány haza. Éhes vagyok, mint egy farkas.
 - Én is – mondta a kisfiú.
 - Megsütjük a maradék szalonnát, kint tűzön, csöpögtetünk kenyérre. Azt szereted nagyon, ugye?
 - Igen – lelkesedett a kisfiú.
- Már szürkén szitált az alkony, mire készen lettek az árokpártokkal a házak előtt. Becsengettek a megbeszélthelyre, s megkapták a pénzt. A fiú zsebre rakta a bankjegyet, s nekifeszült a nagy, púposra rakott szalmáskordénak. A kicsi vállaira vetette a kaszát és a villát, s bátyja mellett baktatott az úton, néha-néha azért hátrapillantva az egyre sötétedő tájra.
- Bevonszolták a tanyaudvarra a kordét, s leültek a verandára, hogy kifújják magukat. Kellemes, sötétkék tavasz végi este volt, a tücskök ütemesen húzták a mezőn, az akácerdő szélén, egy csontszáraz fán macskabagoly üldögélt, s mikor kedve tartotta, kuvikolt egyet. Bentről kihallatszott a tévé hangja, és a képek kékesen verődtek a porlepte ablakokra.
- Ezt nem hiszem el! – csattant fel a fiú. – Otthagytam a kaszakövet.
 - Nincs másik?
 - Nincs.
 - Hajnalban visszamegyek, csak nem veszi el senki – sóhajtott.
 - Remélem – mondta a kisfiú.
 - Ne aggódj, amíg Isten velünk van, kölyök, nem lesz semmi baj.